

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

دستورالعمل ایمنی انبار و نگهداری مصالح ساختمانی

شناسه سند: HSE-WR-۰۱۰

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.
در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.
(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می‌گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

جدول تغییرات ویرایش شرح	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه سند : HSE-WR-010

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۱. هدف

تدوین الزامات ایمنی و بهداشتی جهت نگهداری و انبار مصالح ساختمانی، با هدف جلوگیری از آتش سوزی، آسیب فیزیکی، سقوط اجسام و آلودگی محیط کارگاه.

۲. دامنه اجرا

این دستورالعمل در کلیه کارگاه‌های عمرانی شامل پروژه‌های **ساختمان‌سازی، پل‌سازی، راه‌سازی، بیمارستان و مدارس** برای انبارهای اصلی، جانبی و موقت اجرا می‌شود.

۳. تعاریف

- انبار مصالح ساختمانی:** محل نگهداری موقت یا دائم مصالح شامل سیمان، گچ، شن، ماسه، آجر، رنگ، مواد شیمیایی، میلگرد و...
- مواد قابل اشتعال:** رنگ، تینر، بنزین، روغن، چسب، گازوئیل و هر ماده‌ای که در تماس با حرارت یا جرقه شعله‌ور می‌شود.
- پسماند ساختمانی:** ضایعات و مواد زائد ناشی از عملیات اجرایی که باید از انبار جدا نگهداری شوند.

۴. مسئولیت‌ها

ردیف	واحد / شخص مسئول	وظایف
۱	واحد HSE	بازدید دوره‌ای از انبارها، بررسی وضعیت چیدمان و تهویه، ثبت تخلفات ایمنی.
۲	انباردار / مسئول تدارکات	رعایت کامل مقررات انبارداری، ثبت ورود و خروج مصالح، تفکیک مواد خطرناک.
۳	سرپرست کارگاه	نظارت بر انبارهای موقت در محل اجرا و اطمینان از ایمنی چیدمان مصالح.
۴	پرسنل اجرایی و رانندگان	تخلیه و بارگیری ایمن، رعایت مسیر تردد مجاز، استفاده از تجهیزات حفاظت فردی.

۵. الزامات ایمنی در انبار

۵-۱ شرایط عمومی

- انبار باید در محل مسطح، خشک و دارای زهکشی مناسب احداث گردد.
- مسیر ورود و خروج انبار باید عاری از مانع، گل‌ولای و نخاله باشد.
- تابلوهای هشدار و برچسب ایمنی (قابل اشتعال، مواد شیمیایی، استفاده از PPE و ...) باید در نقاط مشخص نصب شود.
- ورود افراد متفرقه به انبار ممنوع است.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

- درب های انبار باید قابل قفل و دارای قفل ایمن باشند.

۵-۲ چیدمان مصالح

- چیدمان باید بر اساس نوع مصالح، وزن و خطرپذیری انجام شود.
- مصالح سبک روی سنگین چیده شوند (مثلاً گچ و کیسه سیمان روی آجر و بلوک نباشند).
- فاصله ردیف های انبار از دیوار حداقل ۶۰ سانتی متر باشد تا تهویه و بازدید انجام شود.
- بین راهروهای انبار باید حداقل ۱ متر فاصله عبور ایمن وجود داشته باشد.
- استفاده از پالت چوبی یا فلزی برای جلوگیری از تماس کیسه ها با زمین الزامی است.

۵-۳ نگهداری مصالح خاص

- **سیمان و گچ**: در محل خشک، دارای تهویه و حداقل ۳۰ سانتی متر بالاتر از کف نگهداری شوند.
- **رنگ، تینر، چسب و مواد اشتعالزا**: در انبار جداگانه با تهویه طبیعی و کپسول آتش نشانی CO₂ یا پودر خشک نگهداری شوند.
- **میلگرد، تیرآهن و پروفیل**: روی پایه های چوبی یا فلزی و در وضعیت افقی چیده شوند؛ ارتفاع بیش از ۱.۵ متر ممنوع است.
- **مصالح شکننده (شیشه، سرامیک، کاشی)**: در قفسه های فلزی یا پالت با محافظ گوشه و برچسب هشدار «شکننده».
- **گازوئیل و روغن**: در ظروف فلزی استاندارد و به دور از تابش مستقیم آفتاب.

۵-۴ ایمنی در بارگیری و تخلیه

- استفاده از دستکش، کفش ایمنی و لباس کار هنگام حمل الزامی است.
- بارگیری با جرثقیل یا لیفتراک باید فقط با اپراتور مجاز انجام شود.
- حضور افراد زیر بار معلق ممنوع است.
- هنگام تخلیه کامیون مصالح، چرخ ها باید مهار و ترمز دستی کشیده شود.

۵-۵ ایمنی در برابر آتش سوزی

- نصب کپسول آتش نشانی در هر ۳۰ متر طول انبار الزامی است.
- در نزدیکی انبارهای رنگ و تینر، استعمال دخانیات و جوشکاری اکیداً ممنوع است.
- فاصله انبار مواد اشتعالزا از سایر انبارها حداقل ۱۰ متر باشد.
- هر ماه آموزش اطفاء حریق برای پرسنل انبار برگزار گردد.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۶. کنترل و پایش

نوع کنترل	مسئول	تناوب
بازدید ایمنی انبار	HSE	هفتگی
کنترل تهویه و رطوبت	انباردار / HSE	ماهانه
کنترل کپسول‌های آتش‌نشانی	HSE / آتش‌نشان محلی	ماهانه
بررسی چیدمان مصالح سنگین	سرپرست کارگاه	هفتگی

۷. اقدامات اصلاحی و انضباطی

در صورت مشاهده هرگونه نایمنی یا تخلف در انبار:

۱. تذکر شفاهی به مسئول انبار
۲. اخطار کتبی مرحله اول در صورت عدم اصلاح
۳. توقف فعالیت بارگیری یا انبارداری تا رفع نقص
۴. جریمه یا تغییر پیمانکار انبارداری در صورت تکرار تخلف

۸. زمان اجرا

در تمام طول سال برای کلیه انبارهای فعال در کارگاه‌ها لازم الاجراست.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

فرآیند اجرایی ایمنی انبار مصالح ساختمانی

نام فرآیند: فرآیند مدیریت ایمنی انبار و نگهداری مصالح

کد فرآیند: PR-HSE-۰۰۰۹

مرحله	فعالیت	مسئول	مستند / فرم	خروجی
۱	شناسایی نوع مصالح و محل نگهداری	انباردار / HSE	لیست مصالح و نقشه انبار	چیدمان ایمن
۲	بازرسی اولیه انبار و تایید محل نگهداری	HSE	فرم بازرسی انبار	تایید ایمنی انبار
۳	نظارت روزانه بر چیدمان و تهویه	انباردار / HSE	فرم کنترل روزانه	ثبت وضعیت ایمنی
۴	گزارش نواقص و اقدامات اصلاحی	HSE	گزارش HSE هفتگی	رفع نواقص ایمنی
۵	ممیزی نهایی دوره‌ای	HSE / مدیر پروژه	فرم ممیزی فصلی	تأیید وضعیت انبار

نمونه اطلاعیه عمومی

اطلاعیه ایمنی - نگهداری مصالح ساختمانی

به اطلاع کلیه همکاران می‌رساند:

رعایت موارد زیر در تمامی انبارها الزامی است:

- چیدمان صحیح و ایمن مصالح سنگین و سبک
- تفکیک مواد اشتعال‌زا از سایر مصالح
- ممنوعیت استعمال دخانیات در محدوده انبار
- استفاده از کفش و دستکش ایمنی هنگام حمل مصالح
- مسیرهای عبور باید همیشه باز و ایمن باشند

هرگونه تخلف از موارد فوق تخلف ایمنی محسوب و منجر به اخطار کتبی خواهد شد.

واحد HSE پروژه‌های عمرانی

تاریخ ابلاغ: مهرماه ۱۴۰۴

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه نامه اخطار ⚠

شماره : HSE/WAR/۱۴۰۴-۰۹

تاریخ : ۲۵/۰۸/۱۴۰۴

مسئول محترم انبار مصالح پروژه [نام پروژه]

موضوع: عدم رعایت الزامات ایمنی انبار

با سلام

بر اساس بازدید مورخ [تاریخ] توسط واحد HSE، مشاهده گردید که چیدمان کیسه های سیمان و رنگ در محل انبار به صورت غیراصولی و بدون تهویه مناسب انجام شده است.

این مورد برخلاف مفاد دستورالعمل شماره HSE/۰۰۰۹ بوده و به عنوان **اخطار کتبی مرحله اول** ابلاغ می گردد. خواهشمند است ظرف ۴۸ ساعت نسبت به اصلاح شرایط اقدام و گزارش کتبی ارسال نمایید.

با احترام

مدیر HSE پروژه های عمرانی

مهر و امضاء

نمونه نامه توقف فعالیت انبار ⛔

شماره : HSE/STOP/۱۴۰۴-۱۰

تاریخ : ۱۰/۰۹/۱۴۰۴

موضوع: توقف فعالیت انبار به دلیل نایمنی و نگهداری مواد اشتعال زا

با سلام،

با توجه به تکرار تخلف و عدم رعایت الزامات ایمنی در انبار پروژه [نام پروژه]، فعالیت انبار از تاریخ صدور این نامه تا رفع کامل نواقص ایمنی و تأیید واحد HSE **متوقف می گردد**.

در صورت تکرار، پیمانکار انبارداری مسئول جریمه و جایگزینی خواهد بود.

با احترام

سرپرست کارگاه / مدیر HSE